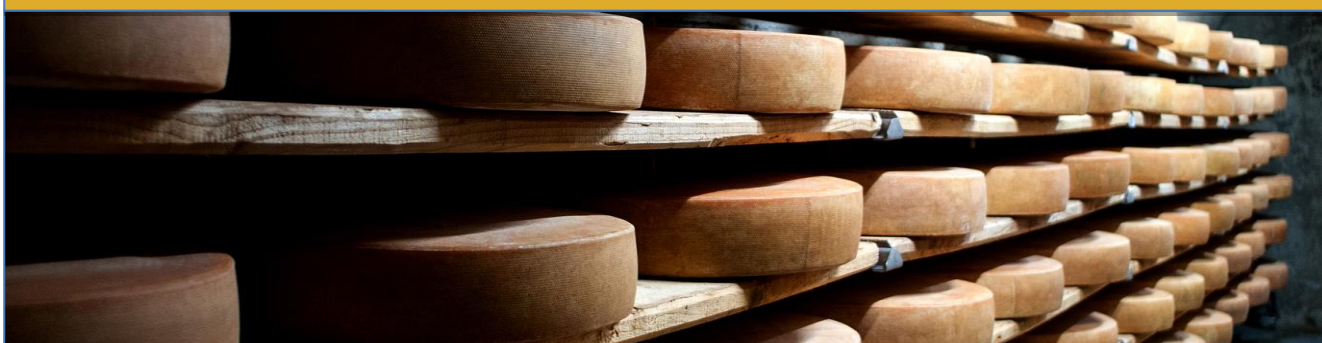

KOPSAVILKUMS

LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU
ĢEOGRĀFISKĀS IZCELSMES NORĀŽU
AIZSARDZĪBA UN KONTROLE ES
DALĪBVALSTĪS

PATEICĪBAS

Šo pētījumu ir palīdzējuši veikt EUIPO darbinieki, aktīvi piedaloties tā pirmajā posmā, kad tika vākti dati no ES dalībvalstu iestādēm, un pētījuma laikā uzturot kontaktus ar šīm iestādēm: *Massimo Antonelli* (norīkotais valsts eksperts Eiropas Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu novērošanas centrā, projektu vadītājs), *Justyna Antolak-Szymanska*, *Ninoslav Babić*, *Raffaella Bassi*, *Juan Bautista Alpañes*, *Stephane Beslier*, *Solveiga Biezā*, *Irena Dotcheva*, *Francisco Garcia Valero*, *Justyna Gbyl*, *Sandra Ibañez*, *Elena Ionascu*, *Holger Kunz*, *Lina Lapinskaite*, *Stanislava Mikulova*, *Luis Mora Bajo*, *Mira Rajh*, *Ines Ribeiro Da Cunha*, *Gerrit Schutte*, *Aliki Spandagou*, *Krisztina Tilinger*, *Adriana Van Rooden* un *Martin Vuijst*. Par visa pētījuma laikā sniegto atbalstu un ieteikumiem īpaši vēlamies pateikties EUIPO un Novērošanas centra ekspertiem intelektuālā īpašuma jomā: EUIPO-ICLAD Juridiskā dienesta vadītājam *Óscar Mondejar*, Novērošanas centra galvenajam ekonomistam *Nathan Wajzman* un Novērošanas centra Juridiskās un starptautiskās grupas vadītājam *Vincent O'Reilly*.

Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs uzticēja šī pētījuma izstrādi KPMG konsultantiem Romā.

Pētījuma izstrādes gaitā būtisku ieguldījumu sniedza *Michele Elio De Tullio*, *Astrid Wiedersich Avena* un *Arianna Di Sanno* (*De Tullio & Partners*). Noderīgu informāciju esam saņēmuši arī no *Benedetto Francesco Ballatore*, *Vincenzo Carrozzino*, *Bartolomeo Filadelfia* un *Domenico Vona* (Itālijas Lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības politikas ministrija), *UNICRI*, *Iakovina Bakoulopoulou* (Grieķijas Lauku attīstības un pārtikas ministrija), *David Alexandre* (*Arendt & Medernach*, vecākais jurists), *Eleni Kokkini* (*Helen Papaconstantinou & Partners*, zvērināta advokāte), *Paulo Monteverde* (*Baptista, Monteverde & Associados*, partneris), *Ana Soeiro* (*QUALIFICA/oriGIn Portugal*, izpilddirektore), *Alberto Ribeiro de Almeida* (PhD, *Portu Lusíada* universitātes profesors, *IVDP* Juridiskā departamenta vadītājs), *Elena Bertolotto* (*ALTIUS*, juriste), *Olivier Vrins* (*ALTIUS*, partneris), *Roxana Sârghi* (*Petošević*, vecākā jurista palīdzē preču zīmju jautājumos), *Karel Šindelka* (*Šindelka & Lachmannová*, partneris), *Peter Bolger* (*LK Shields Solicitors*, partneris, Intelektuālā īpašuma, tehnoloģiju un privātuma grupas vadītājs), *Aideen Burke* (*LK Shields Solicitors*, advokāts) un *Andrea Ringle* (*Brl Boege Rohde Luebbehuesen*, partnere).

Tāpat autori vēlas pateikties Eiropas Komisijas Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāta B3. nodaļas – Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes – darbiniekiem, kas atbalstīja pētījumu un palīdzēja nodrošināt nepārtrauktu uzraudzību.

ATRUNA

Šī ziņojuma pamatā ir dati, kurus sniegušas ES dalībvalstu iestādes, kas ir kompetentas lauksaimniecības pārtikas kvalitātes politikas jautājumos, un no atklāti pieejamiem informācijas avotiem iegūta papildu informācija. Sniegtā informācija nav paredzēta kā valstu kontroles sistēmu revīzija vai to darbības efektivitātes novērtējums.

LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU ĢEOGRĀFISKĀS IZCELSMES NORĀŽU AIZSARDZĪBA UN KONTROLE ES DALĪBVALSTĪS

2017. gada decembris

KOPSAVILKUMS

Šajā ziņojumā ir atspoguļoti rezultāti, kas iegūti pētījumā par lauksaimniecības ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību un kontroli, kura veikšanā Eiropas Komisijas Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāts (AGRI ĢD) lūdza iesaistīties EUIPO Eiropas Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu novērošanas centru. Pētījuma galvenais mērķis bija iegūt labāku izpratni par situāciju ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu (ĢIN) aizsardzības un kontroles sistēmu jomā 28 ES dalībvalstīs, kartējot visas kompetentās iestādes un ieviestās procedūras, tostarp izpildes pasākumus pret pārkāpumiem.

Ziņojumā sniegts vispārējs pārskats un apraksts par katru valsts pārtikas produktu un lauksaimniecības produktu, vīnu, stipro alkoholisko dzērienu un aromatizētu vīna dzērienu kontroles sistēmu. Ziņojumam pievienots ceļvedis, kurā iekļauts visu valsts kompetento iestāžu (KI) un kontroles struktūru (KS) pilnīgs saraksts ar attiecīgu kontaktinformāciju, kā arī noderīga informācija ĢIN lietotājiem, lai palīdzētu nodrošināt labāku aizsardzību pret pārkāpumiem.

Pētījums ir veikts, pamatojoties uz dokumentālo avotu izpēti un lauka pētījumiem, kas veikti, lai savāktu saskaņotu informācijas kopu. Pētniecības darba sākumā tika sagatavota kopīga datu vākšanas shēma, kas tika nosūtīta 28 ES dalībvalstīm un kuras mērķis bija apkopot strukturētu informāciju par ĢIN kontroles un aizsardzības sistēmu darbību Eiropas Savienībā.

Pēc šī plašā pētniecības darba visi saņemtie dati tika apkopoti, novērtēti un organizēti šajā ziņojumā. Tas nozīmē, ka katras dalībvalsts ieguldījuma apmērs lielā mērā nosaka ne vien panākto kopējo aptvērumu, bet arī paziņotās informācijas struktūru un detalizētības līmeni. No 28 dalībvalstīm detalizētu informāciju šim apsekojumam ir sniegušas 23 valstis. Tāpēc atlikušās piecas dalībvalstis ziņojumā nav iekļautas.

Neraugoties uz saskaņoto ziņošanas struktūru, kuras pamatā bija visām dalībvalstīm piemērojama vienota pētniecības shēma, sniegtā informācija atšķiras detalizētības līmeņa un apjoma ziņā un dažreiz nevienmērīgi aptver dažādās interešu jomas. Tas atspoguļo lielo neviendabīgumu dalībvalstu pieejā attiecībā uz kontroļu īstenošanu ES kopīgā tiesiskā regulējuma paspārnē. To, protams, nosaka arī lauksaimniecības pārtikas ĢIN atšķirīgā ekonomiskā vērtība katras dalībvalsts tautsaimniecībā (gan iekšzemes ražošanas, gan augstas kvalitātes produktu vispārējā patēriņa ziņā). Daži uzskatāmi piemēri:

- kontroles procedūras ne vienmēr ir īpaši paredzētas ĢIN pārbaudēm (biežāk tās ir iekļautas valsts pārtikas un barības nekaitīguma kontroļu vispārējā sistēmā) un tām ne vienmēr tiek piešķirti atbilstoši resursi;
- dažkārt ĢIN noteikumu izpildes nodrošināšanas mehānisms ietver vienīgi valsts pasākumus, kas jāveic *ex officio*;
- administratīvo sodu sistēmas pret nelikumīgiem lietotājiem ir atšķirīgi strukturētas attiecībā uz pārkāpumu veidiem un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem;
- dažkārt ar pārtikas produktu izcelsmes norādēm saistīto noteikumu pārkāpumu gadījumiem ir paredzēti atšķirīgi konkrētu noziedzīgu nodarījumu veidi.

Lai gan šī darba mērķis nav novērtēt valstīs pastāvošo dažādo sistēmu efektivitāti un lietderību, apsekojuma rezultāti un atšķirīgās valstu pieejas ļauj izdarīt dažus vispārīgus secinājumus.

KONTROĻU DELEĢĒŠANA

Visas dalībvalstis ir izveidojušas sistēmas, lai nodrošinātu ĢIN oficiālās kontroles.

No apkopotās informācijas izriet, ka, izmantojot ES regulās paredzēto iespēju, oficiālās kontroles pirms ĢIN produktu laišanas tirgū bieži tiek deleģētas privātām vai publiskām KS. Konkrētās valstis, kuru centrālās iestādes deleģē kontroles (vai vismaz daļu no tām) KS, ir Austrija, Beļģija, Bulgārija, Horvātija, Dānija, Francija, Vācija, Itālija, Luksemburga, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Spānija un Apvienotā Karaliste.

KONTROLES STRUKTŪRU AKREDITĀCIJA

Lai gan ar dažiem izņēmumiem, ES līmenī pieņemtie noteikumi par deleģēto KS akreditāciju kopumā tiek ievēroti. Saskaņā ar ES regulām valstu akreditācijas struktūras piemēro standartu ISO/IEC 17065:2012 („Atbilstības novērtējums – Prasības struktūrām, kuru pārziņā ir produktu procesu un pakalpojumu sertifikācija”). Jāievēro, ka ar šo standartu no 2012. gada ir aizstāts standarts EN 45011, kas sākotnēji bija paredzēts Regulā (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem¹ un Regulā (ES) Nr. 110/2008 par stiprajiem alkoholiskajiem dzērieniem². Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 251/2014 aromatizētu vīna dzērienu KS ir jābūt akreditētām saskaņā ar jauno ISO/IEC standartu 17065:2012³.

VISPĀRĒJĀ ADMINISTRATĪVĀ ORGANIZĀCIJA

Attiecībā uz vispārējo administratīvo organizāciju dalībvalstīs ir iespējams identificēt vienu galveno administrāciju (parasti ministrijas līmenī), kas atbild par kontroles sistēmas kopējo koordināciju un uzraudzību. Dažās dalībvalstīs par katru produktu sektoru atbild cita administrācija, piemēram, Bulgārijā, kur atbildību par kvalitātes politiku daļa Lauksaimniecības ministrija (pārtika un vīni) un Ekonomikas ministrija (vīni un stiprie alkoholiskie dzērieni). Dažās citās dalībvalstīs dažādas ministrijas atbild attiecīgi par ražošanas kontrolēm un tirgus uzraudzību (piemēram, Francijā un Spānijā).

Valstu administratīvā struktūra ievērojami ietekmē kompetenču sadalījumu.

Tādās federālās/reģionālās valstīs kā Austrija, Vācija, Beļģija un Spānija ar ĢIN kvalitātes politiku un oficiālajām kontrolēm saistīto uzdevumu un pienākumu sadalījums starp valsts un vietējā līmeņa iestādēm atšķiras.

Austrijā centrālās iestādes ir atbildīgas par to tiesību aktu izstrādi, kuros ir noteikti KS pienākumi, un par sistēmas vispārējo koordināciju, bet reģionālā līmenī federālo pārtikas politiku saskaņā ar KS izdotajiem norādījumiem īsteno federālo zemju vadītāji.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 21. novembra Regula (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu kvalitātes shēmām (OV L 343, 14.12.2012., 1. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 15. janvāra Regula (EK) Nr. 110/2008 par stipro alkoholisko dzērienu definīciju, aprakstu, noformējumu, marķējumu un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1576/89 (OV L 39, 13.2.2008., 16. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Regula (EK) Nr. 251/2014 par aromatizētu vīna produktu definīciju, aprakstu, noformējumu, marķējumu un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 1601/91 (OV L 84, 20.3.2014., 14. lpp.).

Arī Vācijā sistēma ir lielā mērā decentralizēta, bet saskaņā ar ES noteikumiem veicamo kontroļu īstenošana ir *Länder* (federālo zemju) kompetencē.

Līdzīgā kārtā Spānijā pilnvaras ir nodotas 17 reģionālajām autonomajām kopienām un divām autonomajām pilsētām Seūtai un Meliljai. Rezultātā Spānijā ir 20 centrālās iestādes, pa vienai katrai no 19 autonomajām valdībām un viena valsts līmeņa iestāde pārautonomajām ĢIN, t. i., ĢIN, kas attiecas uz vairāk nekā vienas autonomās kopienas/pilsētas teritoriju.

Līdzīga situācija ir Beļģijā, kur ražošanas kontroles ir decentralizētas un nodotas trīs reģionu pārziņā, bet tirgus uzraudzību ar Ekonomikas ministrijas starpniecību koordinē valsts.

MUITA

Par ĢIN oficiālajām kontrolēm atbild gandrīz vienīgi kompetentās publiskās iestādes, kam uzticēta oficiālo kontroļu veikšana, un deleģētās KS. Attiecībā uz muitas lomu jāievēro, ka, izņemot Itāliju, Apvienoto Karalisti un Īriju, muitai nav uzticēti konkrēti uzdevumi, kas pārsniegtu tās kompetenci un juridiskos pienākumus saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 608/2013 par intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanu pie robežām⁴. Apvienotajā Karalistē muiža ir viena no izraudzītajām KS stipro alkoholisko dzērienu, vīnu un aromatizēto vīnu sektorā, un tās pārziņā ir gan ražošanas, gan tirgus kontrole, bet Itālijā un Īrijā muiža ir viena no KS, kas kontrolē ar ĢIN apzīmētos stipros alkoholiskos dzērienus. Jāatzīmē Itālijas pieredze, jo šajā valstī muiža unikālā pārbaudes ciklā, proti, optimāli izmantojot savas laboratorijas, kas ir īpaši specializētas attiecībā uz alkoholiskām vielām, nodrošina atbilstību nodokļu un intelektuālā īpašuma noteikumiem stipro alkoholisko dzērienu sektorā.

RESURSI

Izpētes laikā vairākās valstīs radās problēmas, meklējot konkrētu informāciju par faktiskajām kontroles procedūrām, ko veic KI un KS. Attiecībā uz apkopotiem datiem par kontroles procedūrām pārtikas aprītē vairākās valstīs nebija pieejama konkrēta informācija par ĢIN produktu kontrolēs iesaistītajām laboratorijām un resursiem.

Apsekojuma rezultāti skaidri liecina, ka daudzas dalībvalstis izmanto procedūras, resursus un rīkus, kas ieviesti Regulā (EK) Nr. 882/2004⁵ paredzēto pārtikas un barības nekaitīguma oficiālo kontroļu veikšanai, lai vienlaikus izpildītu ar ĢIN saistītos kontroles pienākumus. Šo organizācijas modeļi var uzskatīti par pieņemamu, ja tas dažās dalībvalstīs izrādās veiksmīgs pieejamo resursu izmantošanas ziņā. Taču, kā minēts iepriekš, šīs pieejas dēļ nebija iespējams savākt ar ĢIN saistītus datus par dažiem apsekojuma jautājumiem, piemēram, par piešķirtajiem resursiem un darbinieku apmācību, kā arī riska analīzes kritērijiem un izmantoto plānošanas metodiku.

Turklāt ne vienmēr tiek pilnīgi ievērots ES regulās par ĢIN noteiktais konkrētais pienākums informēt Eiropas Komisiju par ĢIN oficiālo kontroļu plāniem un saistītajiem rezultātiem valsts daudzgadu kontroles plānu (VDKP) atsevišķās iedaļās un attiecīgos ikgadējos ziņojumos par pārtikas un barības nekaitīgumu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 882/2004.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Regula (ES) Nr. 608/2013 par muitas darbu intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanā un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1383/2003 (OV L 181, 29.6.2013., 15. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 882/2004 par oficiālo kontroli, ko veic, lai nodrošinātu atbilstības pārbaudi saistībā ar dzīvnieku barības un pārtikas aprites tiesību aktiem un dzīvnieku veselības un dzīvnieku labturības noteikumiem (OV L 165, 30.4.2004., 1. lpp.). Jāievēro, ka apsekojuma laikā šī regula tika aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. marta Regulu (ES) Nr. 2017/625 par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.).

VALSTU IZPILDES PASĀKUMI

Administratīvie sodi

Attiecībā uz valstu izpildes pasākumiem jāatzīmē, ka dalībvalstis ievēro vispārējo pienākumu ieviest administratīvo sodu sistēmu ĢIN lietotājiem, kas neievēro produktu tehniskās specifikācijas (tostarp aizsardzības pasākumus), naudas sodu un tirdzniecības vai pārstrādes aizliegumu veidā. Valstu sistēmās ir paredzēta daudzveidīga administratīvo sodu kategorizācija un klasifikācija – gan ļoti detalizēta (Itālija, Polija, Spānijas vietējie tiesību akti, *inter alia*), gan vispārīgāka.

Ex officio aizsardzība

Lai gan jēdziens „*ex officio* aizsardzība” neatbilst nevienai juridiskai definīcijai, tas attiecas uz ES regulās par ĢIN noteikto vispārējo pienākumu, saskaņā ar kuru dalībvalstīm jāveic atbilstoši administratīvi un tiesiski pasākumi, lai novērstu vai pārtrauktu aizsargātu nosaukumu, kas attiecas uz to tirgos ražotiem vai pārdotiem produktiem, nelikumīgu izmantošanu. Šo pasākumu mērķis ir nodrošināt reģistrētu nosaukumu labāku aizsardzību visā Eiropas Savienībā (papildus dalībvalstu lietotāju reģistrēto nosaukumu plānotajām oficiālajām kontrolēm), veicot darbības bez iepriekšēju prasību vai lūgumu saņemšanas un jo īpaši ar mērķi dalībvalsts tirgū piešķirt aizsardzību lietotājiem no citām dalībvalstīm.

Attiecībā uz ĢIN *ex officio* aizsardzību vērā ņemami dati bija pieejami tikai no dažām Eiropas Savienības jurisdikcijām (Itālijas, Francijas, Vācijas, Spānijas, Latvijas, Horvātijas, Polijas, Rumānijas un Ungārijas).

Dalībvalstis var īstenot *ex officio* pasākumus pēc saviem ieskatiem. Tomēr konkrētu pasākumu trūkums var kavēt ĢIN tiesību efektīvu piemērošanu.

Izņemot ziņas par administratīvo sodu un kriminālsodu sistēmu ieviešanu, vairums dalībvalstu nav izrādījušas vēlēšanos sniegt vairāk informācijas par papildu iniciatīvām vai noteikumiem saistībā ar ĢIN tiesību piemērošanu. Tomēr atsevišķas valstis, kurās ir visvairāk ĢIN, ir sniegušas dažus labus piemērus, piemēram, Itālija, kur ar likumu ir iecelta īpaša struktūra *ex officio* aizsardzībai un sekmīgi tiek veikti daži pastāvīgi pasākumi, piemēram, e-komercijas un konkrētu sadarbības nolīgumu ar lielākajiem e-komercijas platformu nodrošinātājiem kontrole.

Krimināltiesības

Arī krimināltiesiskās aizsardzības sistēma ir sadrumstalota, lai gan mazākā mērā. Vairumā ES dalībvalstu tiesību aktos par ĢIN noteikumu pārkāpumiem ir paredzēti konkrēti kriminālsodi, bet Beļģijas, Grieķijas, Ungārijas, Latvijas, Lietuvas un Nīderlandes tiesību aktos ir paredzēti vispārīgi noziedzīgi nodarījumi un sodi, ko piemēro par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem.

Civiltiesiskie aizsardzības pasākumi

Attiecībā uz civiltiesisko izpildi daudzām dalībvalstīm ir vairāki juridiski instrumenti, piemēram, tiesību akti preču zīmju, negodīgas konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības jomā, kas nodrošina lietotājiem un patērētājiem efektīvus tiesiskās aizsardzības līdzekļus.

SADARBĪBA

Saistībā ar izpildes sistēmām tika vākta arī informācija par dalībvalstu sadarbības pasākumiem, lai nodrošinātu, ka pārkāpumu gadījumi tiek efektīvi uzraudzīti ES līmenī. Interesanti ir tas, ka gadījumos, kuri

attiecas uz ĢIN, gandrīz visas analizētās dalībvalstis kā informācijas un brīdinājumu apmaiņas platformas izmanto Eiropas Komisijas izveidoto ES tīklu krāpšanas apkarošanai pārtikas jomā un ātrās brīdināšanas sistēmu pārtikas un barības jomā (*RASFF*). Šajā kontekstā kā sadarbības rīku ar ĢIN saistītos gadījumos dalībvalstis (Spānija, Lietuva, Itālija, Francija, Čehijas Republika, Bulgārija un Austrija) norāda arī administratīvās palīdzības un sadarbības (*AAC*) sistēmu, IT rīku administratīvās palīdzības īstenošanai.

Kā iepriekš minēts, ziņojumam par valstu sistēmām ir pievienots ceļvedis publiskām iestādēm un ekonomikas dalībniekiem, kurā ir iekļauta kontaktinformācija un praktiska informācija par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem. Ziņojumam kā papildu informācijas un ideju avots tiks pievienots papildinājums, kurā būs iekļauts apsekojuma laikā apzināto labas prakses piemēru apkopojums un kuru dalībvalstu publiskās iestādes un kontroles struktūras varēs izmantot, lai uzlabotu attiecīgās procedūras un, iespējams, pilnveidotu savu darbību. Ziņojuma publicēšanas laikā papildinājuma sagatavošana turpinās, sadarbojoties ar Eiropas Komisijas Lauksaimniecības un lauku attīstības ĢD un valstu ekspertiem, kas pārstāv publisko un privāto sektoru. To paredzēts publicēt līdz šā gada beigām.

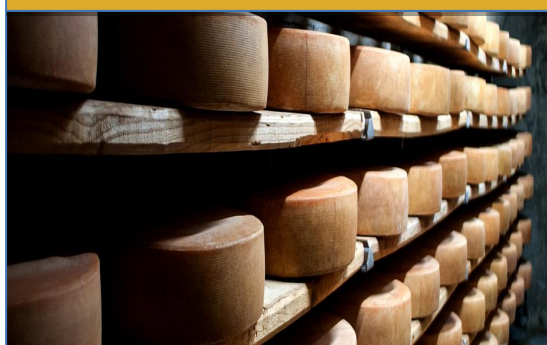
SATURS

I	SAĪSINĀJUMU SARAKSTS
II	KOPSAVILKUMS
III	PAMATINFORMĀCIJA
IV	METODIKA
V	VISPĀRĒJS PĀRSKATS
VI	ES VALSTU ĢEOGRĀFISKĀS IZCELSMES NORĀŽU KONTROLES SISTĒMAS
	BEĻĢIJA
	BULGĀRIJA
	ČEHIJAS REPUBLIKA
	DĀNIJA
	VĀCIJA
	ĪRIJA
	GRIEĶIJA
	SPĀNIJA
	FRANCJA
	HORVĀTIJA
	ITĀLIJA
	LATVIJA
	LIETUVA
	LUKSEMBURGA
	UNGĀRIJA
	NĪDERLANDE
	AUSTRIJA
	POLIJA
	PORTUGĀLE
	RUMĀNIJA
	SLOVĒNIJA
	SLOVĀKIJA
	APVIENOTĀ KARALISTE
VII	IZMANTOTĀ LITERATŪRA
PIELIKUMS	CEĻVEDIS PUBLISKĀM IESTĀDĒM UN EKONOMIKAS DALĪBNIEKIEM
PAPILDINĀJUMS	LABA PRAKSE ES

Avenida de Europa 4
E-03002 – Alicante
Spānija

www.euipo.europa.eu

2017. GADA DECEMBRIS

LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTU
ĢEOGRĀFISKĀS IZCELSMES
NORĀŽU AIZSARDZĪBA UN
KONTROLE ES DALĪBVALSTĪS